

Politiskt inriktningsdokument Nya Perspektiv 2018
- underlag för seminarium 3 – 4 maj 2018
- underlag till respektive organisations beslutsprocess
inför verksamhetsår 2019

NYA PERSPEKTIV

Nya perspektiv är ett forum för dialog med invånarperspektiv mellan förtroendevalda och tjänstemannaledning. Genom att träffas regelbundet byggs gemensam kunskap upp. Relationer, tillit och förtroende utvecklas. Den gemensamma kraften tillvaratas och stärker förmågan till samarbete. Nya perspektiv lägger fokus på social hållbarhet och god och jämlik folkhälsa för att bidra till ett stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov kan bli tillgodosedda. Samhällen där människor mår bra, har god hälsa och kan förverkliga sina personliga mål är en förutsättning för regional utveckling. Nya perspektiv är samverkan och samordning på högsta nivå mellan 16 kommuner och landsting. I den kommande regionkommunen bör Nya Perspektiv och dess samverkansarenor ingå som naturliga delar.

Under 2017 har en strategi för hälsa arbetats fram och antagits av SKL:s styrelse, Nya Perspektiv har varit modell för arbetet. Strategi för hälsa innebär att Sveriges viktiga välfärdsverksamheter - skola, socialtjänst, vård- och omsorg, hälso- och sjukvård ska styras och samordnas för att främja hälsa och förebygga ohälsa. Detta genom att arbeta mot gemensamma mål. De gemensamma målen som tagits fram i den nationella strategin för hälsa är:

- **En god och jämlik hälsa.** Det övergripande nationella målet är en god och jämlik hälsa för alla. Samtliga verksamheters arbete och konkreta delmål värderas utifrån detta
- **God kvalitet.** Alla välfärdstjänster ska ha en god kvalitet. God kvalitet avgörs bland annat av elever, brukare och patienter men också av förmågan att förnya befintlig service utifrån sammanhang och målgrupp.
- **Hållbart och uthålligt.** När vi arbetar rätt för att nå en god och jämlik hälsa och utför välfärdsarbetet med god kvalitet kommer resultatet bli hållbart och uthålligt. Det vill säga att hälsan kommer att förbättras inom alla områden och skillnader mellan olika grupper kommer att minska.

Flera av de indikatorer som tagits fram nationellt är samma som inom Nya Perspektiv. En strävan är att utifrån aktuella befolkningsdata för Värmland använda samma indikatorer som inom strategi för hälsa som också är relevanta för Värmland för att möjliggöra jämförelser nationellt. Arbetet kräver uthållighet och ger på sikt en hållbar utveckling

GEMENSAMT ANSVAR - DE FÖRSTA TIO ÅREN

Utvecklingsarbetet Nya perspektiv startade 2007 med utgångspunkt från huvudmännens gemensamma ansvar för invånarnas bästa. I enkätundersökning Liv & Hälsa¹ tillfrågas invånare över 18 år om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. Analyser av resultatet i 2004 års undersökning visade på fyra, för kommunerna och landstinget, gemensamma utvecklingsområden/utmaningar. Barns hälsa och uppväxtvillkor, Riskbruk och riskbeteende, Psykisk hälsa och Äldres hälsa. Dessa hälsomässiga utmaningar är aktuella även 2018. Ledande politiker och tjänstepersoner träffas regelbundet och fördjupar dialogen. Behoven för HELA befolkningen i länet blev tydligare när barn- och bildningsnämnderna anslöt i utvecklingsarbetet år 2012. De förtroendevaldas roll är att vara företrädare för invånarna och deras behov, ange inriktning och peka på de resultat som ska uppnås. Tjänstepersonerna ansvarar för att överenskommen inriktning och önskat resultat integreras i ordinarie arbete i respektive organisation. Efter tio gemensamma seminarier fram till 2015 fördes samtal mellan nya perspektivs politiska styrgrupp och samtliga kommunledningar och landstingsledning – *Hur ska Nya Perspektiv utvecklas?* Vid samtliga möten framkom att samverkansarenan Nya perspektiv uppfattas som viktig och värdefull samt bidrar till ökad tillit och förtroende. Dialogen under de årliga konferenserna ger gemensam syn på, och kunskap om, de likartade problemen i länet. Vikten av uthållighet togs upp på flera möten. Utmaningarna är hållbara över tid men kan behöva kompletteras med nya infallsvinklar utifrån aktuell situation. Områden som berördes då - digitalisering, utbildnings- och skolfrågor, migration, integration är fortsatt angelägna.

1 Befolkningsundersökningen Liv & Hälsa genomförs återkommande i Värmland. 14 200 invånare tillfrågas under 2017 om sitt hälsotillstånd.

ANGRÄNSANDE ARBETE

Värmlandsstrategin 2014 – 2020 är paraplystrategin för alla som vill vara med och utveckla Värmland. Förtroendevalda och tjänstepersoner i kommuner, Landstinget i Värmland, Region Värmland, Länsstyrelsen i Värmland, Karlstads universitet, näringsliv, statliga myndigheter, idéburen sektor och privatpersoner. Samarbetet i Nya perspektiv ingår i ett av strategins fyra områden, *Livskvalitet för alla*.

Under 2018 etablerar landsting och regioner, med stöd av SKL, ett gemensamt system för *kunskapsstyrning*. Det är en viktig pusselbit för en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. Systemet ska göra det enklare att samordna kunskapsstöden som används i hälso- och sjukvården. Bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan vårdpersonal och patient. Kunskapsstöd ska tas fram inom relevanta områden och utformas så att de är lätta att använda i mötet med patienten och närstående. Förutom kunskapsstöd ingår också stöd till uppföljning och analys, samt stöd till verksamhetsutveckling och till ledarskapet i systemet för kunskapsstyrning. I dagsläget omfattar systemet för kunskapsstyrning den verksamhet som landstingen och regionerna ansvarar för, men målet är att hitta former för ett gemensamt arbete med kommunerna också.

Det finns andra grupper som på olika håll i länet arbetar med liknande och angränsande frågor. Uppdragen kan utgå från projektsatsningar eller vara del i ordinarie verksamhet. Grupperna rapporterar till olika nivåer i förvaltningsledning, ibland även till politisk ledning. En ökad synkronisering ger synergieffekter och skapar mervärde. Som exempel nämns här; länsamverkansgrupp för alkohol- och drogfrågor, samordnat regionalt suicidpreventivt arbete, nätverket för myndighetssamverkan Våld i nära relationer samt samverkansgrupperingar inom hälso- sjukvård, vård- och omsorg.

Dessutom finns länsaktörer med nationella uppdrag, t ex Länsstyrelsens arbete med jämställdhet, mänskliga rättigheter, integration, våld i nära relationer, organiserad brottslighet och alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). Samhällsråd Värmland samlar högsta ledningen för Länsstyrelsen Värmland, Landstinget i Värmland, Polismyndigheten - Polisområde Värmland och Region Värmland. Rådet är en sammanhållande kraft som stöder länet på både regional och lokal nivå. Samhällsrådet verkar länsövergripande, underlättar samarbete och prioriterar viktiga frågor. Arbetet kraftsamlas vid speciella och akuta behov.

ARBETSSÄTT I NYA PERSPEKTIV

Både den politiska styrgruppen och utmaningarnas arbetsgrupper har utvecklat sina respektive arbetssätt under åren. Kopplingarna mellan grupperna, beredningsgruppen och ordinarie planeringsprocesser har tydliggjorts. Arbetssätt som underlättar samarbete och samverkan mellan huvudmännen för invånarnas bästa. Hur arbetet löper under året visas översiktligt på två bilder, se sidan 11.

Årligt seminarium

En gång om året träffas länets ledande förtroendevalda och chefer för samtal kring inriktningen på det gemensamma utvecklingsarbetet med fokus på hälsoutveckling för invånarna. Resultaten i arbetet följs upp. I sammanställningen *Aktuellt Perspektiv* redovisas resultat företrädesvis på kommunnivå. Om målen har nåtts kommer mötet överens om nya mål. Det *Politiska inriktningsdokument* innehåller en samlad beskrivning över utmaningarnas arbete och tydliga resultatmål finns. Det politiska inriktningsdokumentet är underlag för den ordinarie planerings- och budgetprocessen i kommuner och landsting.

Politisk styrgrupp

Nya perspektivarbetet leds av en politisk styrgrupp utsedd av Region Värmlands styrelse. Styrgruppen ansvarar för planering och genomförandet av det årliga seminariet. Den följer utvecklingsarbeten som sker i länet inom utmaningarna äldres hälsa, barns hälsa och uppväxtvillkor, psykisk hälsa och riskbruk/riskbeteende. Politisk styrgrupp 2015 – 2018: ordförande från Region Värmland Stina Höök (M), Ulric Andersson från Landstinget i Värmland (S), Elisabeth Kihlström från Landstinget i Värmland (KD) Bjarne Olsson från Kristinehamns kommun (S), samt Ingela Wretling från Karlstads kommun (S).

Beredningsgrupp

Nya perspektiv har en beredningsgrupp, som hanterar strategiska samverkansfrågor mellan kommun och landsting inom områdena socialtjänst, hälso- och sjukvård samt barn- och utbildning. Beredningsgruppen består av representanter (tjänstepersoner) från kommunerna och från landstinget. Region Värmlands företrädare är ordförande/sammankallande i gruppen. Representanterna i beredningsgruppen utses av ordföranden i samråd med kommunchefer och landstingsdirektör.

Beredningsgruppens uppdrag är att

- initiera och bevaka strategiska samverkansfrågor
- vid behov utarbeta förslag till centrala överenskommelser/avtal och hålla förteckningen över befintliga överenskommelser/avtal aktuell
- stödja landstinget och kommunerna i arbetet med att ta fram lokala överenskommelser/avtal
- följa upp att beslut och överenskommelser på länsnivå genomförs och efterlevs
- utveckla stöd och uppföljning av utmaningarnas arbete

Gemensamma inriktningar och mål i Nya perspektiv

Inom varje utmaning finns gemensamma och övergripande ambitioner formulerade i gemensamma inriktningar. De är vägledande för tidsbestämda och mätbara resultatmål, alltså resultat och effekter för invånarna. De gemensamma inriktningarna är tänkta att kvarstå över en längre tidsperiod. Valet av resultatmål utgår från en bedömning av de största behoven hos invånarna och som kräver samverkan mellan kommunerna och landstinget för att ge gynnsam utveckling för invånarnas bästa. Resultatmålen förväntas växla över tid. Hur det går följs upp med ett urval indikatorer på läns- och kommunnivå, de redovisas i dokumentet *Aktuellt perspektiv* som sammanställs årligen.

Statens krav på samordning och samverkan

Regeringen och SKL tecknar överenskommelser för områden som är särskilt viktiga för fortsatt utveckling av hälsa, vård och omsorg. Överenskommelserna har olika upplägg och karaktär; några löper under en treårsperiod andra omförhandlas årligen. När nationella satsningar ska genomföras i länet är samverkansarenan Nya Perspektiv en ovärderlig förutsättning för att få tillgång till både finansiellt tillskott och kompetensstöd.

Tvärprofessionella arbetsgrupper i varje utmaning

Alla fyra arbetsgrupperna är tvärprofessionellt sammansatta. Det är viktigt att hela länet är representerat med bred sammansättning av funktioner ("inte bara chefer"). Arbetsgrupperna består av representanter från kommuner och landstinget med två ordföranden, från kommun respektive landsting. Arbetsgruppen initierar utvecklingsinsatser inom respektive utmaning utifrån behov och mål. Det finns tydliga beröringspunkter mellan utmaningarna. Mellan psykisk hälsa och riskbruk och riskbeteende. Mellan psykisk hälsa, riskbruk och riskbeteende och barns hälsa och uppväxtvillkor. Mellan psykisk hälsa, riskbruk och riskbeteende och äldres hälsa.

Motiverande samtal (MI) och samordnad individuell plan (SIP) är två för huvudmännen gemensamma verktyg med generell användning i alla utmaningar. MI är en förändringsinriktad, personcentrerad

och samtidigt styrande metodik för samtal om livsstilsförändring, och innebär ett förhållningssätt som bidrar till att upprätthålla kvaliteten i det brukar- och patientnära arbetet. För den enskilde brukaren/patienten med behov av insatser från flera huvudmän är SIP ett värdefullt redskap, lagstadgat för huvudmännen sedan 2010. Ofta har dessa personer komplexa behov. Effektivt samarbete mellan kommunens och landstingets professioner underlättar både för den enskilde och för verksamheterna. SIP används i ökande omfattning i många andra verksamheter utöver psykiatrin, till exempel skolan och vårdcentralerna.

Arbetsgruppen för utmaningen Barns hälsa och uppväxtvillkor

Den gemensamma inriktningen är att huvudmännen i samverkan ska

- skapa förutsättningar så att barnfamiljer i Värmland ska känna sig trygga
- när det finns behov kunna erbjuda anpassat stöd för familjen
- alla elever ska efter avslutad årskurs 9 vara behöriga att söka gymnasieutbildning
- öka andelen fysiskt aktiva barn och unga i Värmland samt förebygga övervikt och fetma

Arbetsgruppen för utmaningen Psykisk hälsa

Den gemensamma inriktningen är att huvudmännen i samverkan ska

- arbeta för att invånarnas psykiska välbefinnande ska öka
- huvudmännen ska bidra till en ökad kunskap om psykisk ohälsa hos allmänheten.

Arbetsgruppen för utmaningen Riskbruk och riskbeteende

Den gemensamma inriktningen är att huvudmännen i samverkan aktivt ska

- uppmärksamma riskbruk och riskbeteende i kontakter med elever, klienter, patienter och brukare
- arbeta för att andelen som röker i den värmländska befolkningen ska minska
- begränsas spridningen av HIV och STI samt begränsa konsekvenserna av dessa infektioner för den enskilde och för samhället

Arbetsgruppen för utmaningen Äldres hälsa

Den gemensamma inriktningen är att huvudmännen i samverkan ska

- skapa förutsättningar för en trygg, frisk ålderdom för äldre i Värmlands län
- den enskilde ska märka ökad kvalitet inom flera områden i berörda verksamheter

Områdena är god vård i livets slutskede, preventivt arbetssätt, god vård vid demenssjukdom, god läkemedelsbehandling för äldre samt sammanhållen vård och omsorg.

UTMANINGARNAS REDOVISNING 2017

Utmaningarna redovisar här arbetet på väg mot måluppfyllelse. Hur det går följs upp med ett urval indikatorer på läns- och kommunnivå. De redovisas i dokumentet *Aktuellt perspektiv* som sammanställs årligen.

BARNS HÄLSA OCH UPPVÄXTVILLKOR

Gruppen har under 2017 haft en ”omstart” med flera nya representanter från både landstinget och kommunerna. Huvuddelen av tiden har lagts på att sätta sig in i uppdraget samt revidera och slutföra en länsövergripande plan för Barns hälsa och uppväxtvillkor.

Länsstrategin för att främja goda matvanor och ökad fysisk aktivitet hos barn och unga har nyligen reviderats och är på remissrunda i samtliga kommuner samt i landstinget. Strategin innehåller både mål och en rad aktiviteter. En kommunikationsplan är framtagen för att underlätta genomförandet av aktiviteter. En arbetsgrupp inom utmaningen samt ett länsgemensamt nätverk underlättar informationsutbytet och samordning i arbetet. Levnadsvanor har kopplingar till uppväxtvillkor. Det är motivet för att arbetet kring barns övervikt och fysiska aktivitet flyttas från utmaningen riskbruk och riskbeteende till barns hälsa och uppväxtvillkor. Arbetsgruppen vill öka synergieffekterna i de olika infallsvinklarna på barns hälsa.

Under 2017 har ett arbete pågått för att implementera länsöverenskommelsen och samverkansrutinen ”Utveckling, lärande och hälsa för barn inom den sociala barn- och ungdomsvården”. Inom ramen för överenskommelsen har funktionen konsultationsteam tillskapats mellan landstinget och socialtjänsten. Funktionen med konsultationsteam har utvärderats med ett gott resultat.

RESULTATMÅL 2017

- Andelen som är behöriga att söka till gymnasieutbildning efter avslutad årskurs 9, ska öka från utgångsläge 90 % (2010) till 97 % (2019) därefter succesiv ökning till 100 %
- Alla (100 %) av barnen ska erbjudas och komma på de hälsobesök och vaccinationer (på BVC och skola) som de har rätt till
- Barns psykiska hälsa skall öka med utgångspunkt från ett sammanvägt index² i åldersgrupperna årskurserna 4 och 7 samt gymnasiets årskurs 1
- Andelen överviktiga 6 åringar ska minska till 20 % år 2019
- Andelen överviktiga tioåringar ska minska till 20 % år 2019
- Kariesförekomst hos 12 åringar ska minska.

² I indexet ingår frågor om oro/ängslan, ledsenhet, trötthet, irriterad/dåligt humör, arg sömn. Jämförelse år är 201, 86 %.

RESULTAT 2017 – KOMMENTAR

Andelen elever som är behöriga att söka gymnasieutbildning har på länsnivå minskat till 83% och ligger nu under utgångsläget år 2011 (88%). Genomförda hälsoundersökningar på grundskolan ligger på en oförändrat hög nivå (98%) och antal genomförda hälsoundersökningar på gymnasiet har ökat till 91%. Övervikt bland 6-åringar (21 %) och 10 åringar (26 %) har sen 2011 minskat något då utgångsläget var 23 % respektive 29 %.

Nya resultatmål som föreslås till 2018 är andelen barn som utsätts för passiv rökning ska minska och barns upplevda trygghet ska öka. Förslag är att indikatorerna för resultatmålen sätts i form av minskning respektive ökning med 2 %. Detta ger möjlighet att se måluppfyllnad för både länet och varje enskild kommun.

PSYKISK HÄLSA

Arbetsgruppen arbetar för att öka invånarnas psykiska välbefinnande och tar initiativ till ökad kunskap om psykisk ohälsa hos allmänheten. Gruppen har samordningsansvar för utvecklingen av psykiatriråd i hela länet med utgångspunkt från överenskommelse mellan regeringen och SKL inom området psykisk hälsa/psykiatri. Arbetet, där även brukarföreträdare deltar, har varit intensivt under året. En för länet gemensam och omfattande analys för de långsiktiga nationella fokusområdena genomfördes under 2016. Under 2017 har denna analys följts upp och uppdaterats utifrån förebyggande och främjande insatser, tillgängliga och tidiga insatser, enskildas delaktighet och rättigheter, utsatta grupper, ledning, styrning och organisation. Denna uppdatering medförde att tidigare utarbetad handlingsplan för hela länet har reviderats. Revideringen anslöt till tidigare framtagna områden: basutbildning i psykisk hälsa för medarbetare och föreningar, ökad mångkulturell kompetens för medarbetare, tidiga insatser i samverkan vid komplex problematik barn och unga 6 - 18 år, ökad sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning som har stöd av socialpsykiatri. Vid två konferenser samlades hela länets socialtjänst och psykiatrisk öppen- och slutenvård kring den reviderade gemensamma handlingsplanen³. Arbetsgruppen uppfattar ett ökande intresse samtidigt som resursbrist riskerar att försvåra genomförandet av handlingsplanen. Den reviderade handlingsplanen har varit en förutsättning för huvudmännen att få del av det riktade statsbidraget gällande psykisk hälsa. Samtliga huvudmän i länet fick därmed del av statsbidraget.

I Värmland pågår samordnat regionalt suicidpreventivt arbete enligt folkhälsomyndighetens rekommendationer. Arbetet sker samordnat med ett stort antal regionala aktörer, varav arbetsgrupp psykisk hälsa är en⁴ Höjd kunskapsnivå och ökad medvetenhet hos både allmänhet och personal är centrala aktiviteter i handlingsplanen. En konferens med tema suicidprevention har arrangerats i länet.

RESULTATMÅL

- Andelen män 18 – 25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 17 % år 2012 till 15 % vid nästa mätning 2017
- Andelen kvinnor 18 – 25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 30 % år 2012 till 25 % vid nästa mätning 2017
- Antal självmordsförsök för män och kvinnor i alla åldrar i länet ska sjunka.

RESULTAT 2017-KOMMENTAR

Det är svårigheter att följa indikatorer inom psykisk hälsa på grund av att indikatorerna har ändrats från år till år. Därför blir det inte möjligt att jämföra data över tid.

Antal självmords saknar data på grund av att skaderegistreringen pausats med anledning av ökat krav på lagstöd i samband med nya dataskyddsförordningen.

³ 2016 års riktade stöd till insatser inom området psykisk hälsa. Läns-gemensam analys och handlingsplan för Värmland.

⁴ Nationell riktlinje psykosociala insatser vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd, Socialstyrelsen 2011

⁵ Handlingsplan för suicidprevention och minskad psykisk ohälsa

RISKBRUK OCH RISKBETEENDE

Utmaningen består av flera omfattande områden. Andra länsgemensamma strategier och arbetsgrupper finns parallellt. Arbetsgruppen för utmaning riskbruk och riskbeteende underlättar huvudmännens samverkan för att aktivt uppmärksamma riskbruk och riskbeteende i kontakter med elever, klienter, patienter och brukare. Målen inom varje delområde styr arbetsgruppens uppdrag och insatser.

För arbetet kring alkohol, narkotika, dopning eller tobak är den *regionala ANDT-strategin* vägledande i det förebyggande arbetet. Länsstyrelsens roll är central och det finns en väl inarbetad organisation för arbetet på länsnivå som bland annat erbjuder kunskapsstöd, metod-och processtöd och forum för erfarenhetsutbyte. Länsstyrelsens stöd till lokala och regionala aktörer lägger fokus på att förbättra kunskap, dialog, förtroende och samarbete.

Hiv/STI förebyggande arbete ingår i arbetet för att främja sexuell, reproduktiv hälsa och rättigheter – SRHR. Arbetet pågår med att ta fram en handlingsplan för hur Landstinget i Värmland ska arbeta med SRHR. Eftersom det är en hälsofrämjande och rättighetsinriktad ansats saknas samma koppling till denna grupps inriktningsområde ”riskbruk och riskbeteende”.

Länsnätverk för SRHR (tidigare Länsnätverket för hiv/STI) sammanträder 2 ggr/år och syftar till att sprida kunskap och utbyta erfarenheter. Stadsbidrag för att arbeta hiv/STI förebyggande kan sökas av frivilligorganisationer och Folkhälsomyndigheten sköter handläggning av ansökningar.

RESULTATMÅL

HIV och sexuellt överförbara infektioner (STI)

- Minskad förekomst av klamydia, till 14,00/1000 invånare i åldersgruppen 15 – 29 år, oavsett kön

Tobak

- År 2017 bör samtliga kommuner ha beslutat om rökfri arbetstid inom all kommunal verksamhet.

- Inför höstterminen 2017 har alla kommuner antagit policys för tobaksfri skoltid

- Andelen ungdomar i gymnasiet första årskurs som röker eller snusar ska minska till 4 % år 2019.

Alkohol

- Andelen ungdomar i gymnasiet första årskurs som aldrig har druckit alkohol ska öka till 50 % år 2018.

Droger

- Andelen ungdomar i gymnasiet första årskurs som provat narkotika ska minska till 2 % för att 2019 ha minskat till 0 %.

RESULTAT 2017 – KOMMENTARER

Enligt statistik från Smittskydd Värmland har antal upptäckta fall av klamydia minskat i åldersgruppen 15-29 år med 20 % under 2017 jämfört med 2016. Antal testningstillfällen hade minskat något men kan inte förklara den stora nedgången i antal insjuknade. En tänkbar förklaring kan vara att en effektiv och centraliserad smittspårning gett resultat.

I folkhälsomyndighetens årliga enkätuppföljning av kommunernas ANDT- förebyggande arbete saknas resultat för Värmland.

Det är en positiv trend vad gäller elever i årskurs 1 på gymnasiet som aldrig provat narkotika. När det gäller indikatorerna för tobak, alkohol och droger har källan varit elevhälsodatabasen ELSA. Fortsättningsvis kommer källan att vara enkätundersökningen ungdomars drogvanor som är en anonym enkät som genomförs i Värmland vartannat år. I och med förändringen kan siffrorna jämföras nationellt med CAN enkäten. Ytterligare ett argument är forskning som visar att anonyma

enkäter ger mer tillförlitliga svar när det gäller känsliga frågor. Möjlighet ges också att enkäten kan användas på grupper som finns utanför gymnasieskolan men som finns inom det kommunala ansvaret. I och med ändrad källa blir målet ändrat och gäller elever i åk 2 på gymnasiet. Arbetsgruppen pekar på att det finns stor spridning mellan kommunerna när det gäller måluppfyllelse för ANDT. Arbetet bör inriktas på att underlätta för de kommuner som har längst väg till måluppfyllelse.

ÄLDRES HÄLSA

Arbetsgruppens arbetar för att huvudmännen i samverkan skapar förutsättningar för en trygg och frisk ålderdom för äldre i Värmlands län. Målet är att samverkan ska komma den enskilde till del genom en ökad kvalitet i berörda verksamheter inom områdena God vård i livets slutskede, preventivt arbetssätt, god vård vid demenssjukdom, god läkemedelsbehandling för äldre, sammanhållen vård och omsorg. Arbetsgruppen fastställer årligen en aktivitetsplan utifrån utmaningens områden och målsättningar och arbetar strategiskt och regionalt utifrån aktivitetsplanen. Exempel på återkommande aktiviteter är Selma & Gustaf – en workshop Selma & Gustaf - en workshop för den äldre värmlänningens bästa, där chefer och beslutsfattare deltar. Allt det goda – en värmländsk inspirationsdag. Kampanjveckan Balansera mera 2018 uppmärksammas regionalt. Hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter för yngre äldre ska genomföras i samverkan mellan huvudmännen och Friskvården i Värmland. Arbeta med spridning och dialog om reviderade Nationella riktlinjer förvård och omsorg vid demenssjukdom sker regionalt och lokalt. Revidering av läns gemensamt vård- och samverkansprogram vid demens sker under 2018.

Arbetsgruppen identifierar behov av strategiska överenskommelser, utvecklingsarbeten mm. samt tar initiativ till verksamhetsanknutna utvecklingsarbeten. Arbetet utvärderas och följs upp kontinuerligt.

RESULTATMÅL

- Minst 90 % av de personer som får demensdiagnos ska 2019 ha genomgått en fullständig basal demensutredning
- Fallskador för personer 80 år och äldre ska minska
- Personer över 70 år ägnar mer tid åt vardagsaktiviteter som till exempel promenader, cykling eller trädgårdsarbete (målnivån sätts utifrån LiV och hälsa 2017)
- Andelen personer över 75 år som får olämpliga läkemedel ska minska till 5% 2019
- Minst 70 % av personer i livets slutskede har erhållit validerad smärtskattning
- Minst 70 % av personer i livets slutskede har erhållit brytpunktssamtal
- Andelen undvikbara slutenvårdstillfällen ska minska till 16% 2018
- Andelen oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar ska minska till 213 st/ 100 000 invånare 2018

RESULTAT 2018 – KOMMENTARER

Andelen brytpunktssamtal och validerade smärtskattningar i livets slutskede fortsätter att öka, dock fortsatt med stora skillnader inom länet. Andelen personer vars demensdiagnos föregås av en basal demensutredning har också fortsatt att öka till 83% under 2017. Andelen olämpliga läkemedel fortsätter sjunka under 2017. För indikatorerna Undvikbar slutenvård och Återinskrivningar inom 30 dagar är det svårt att utläsa någon trend, arbetsgruppen kommer under 2018 att följa hur den nya lagstiftningen om samverkan vid utskrivning från slutenvård kan komma att påverka indikatorerna. Antalet fallolyckor i åldersgruppen 80 + saknas på grund av att skadedataregistreringen pausats med anledning av ökat krav på lagstöd i samband med nya dataskyddsförordningen.

ARBETSGRUPPERNAS DELTAGARE

BARN OCH UNGAS UPPVÄXTVILLKOR

Ordförande: Elisabet Björklund, barnomsorgschef, Arvika Kommun.

Ordförande: Kerstin Karlsson, tf enhetschef, utvecklingsenheten för mödra- och barnhälsovård, Landstinget i Värmland.

Anna Sandberg, folkhälsostrateg, folkhälso- och samhällsmedicinska enheten, Landstinget i Värmland.

Cristina Gillå, verksamhetsutvecklare, utvecklingsenheten för mödra- och barnhälsovård, Landstinget i Värmland.

Eva Hamnebo, områdeschef kost- och städ, Grums Kommun.

Leif Andersson, utvecklingsledare, Region Värmland.

Lisbet Engh, länssamordnare medicinska elevhälsan i Värmland.

Maria Svensson, verksamhetschef, barn- och ungdomspsykiatri, Landstinget i Värmland.

Teresa Dahlström, verksamhetschef individ- och familjeomsorg, Kils kommun.

Ulla Eklund, avdelningschef, familjeavdelningen, arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Karlstads kommun.

PSYKISK HÄLSA

Bengt Stenström utvecklingsledare, Landstinget i Värmland ordförande

Felicia Weinberg verksamhetschef Sunne kommun ordförande

Sophia Alm samordnare, Karlstads kommun

Anders Andrén folkhälsostrateg, Landstinget i Värmland (har under året ersatts av Anna Beata Ekström, folkhälsostrateg, Landstinget i Värmland)

Mattias Hallberg verksamhetsutvecklare, Karlstads kommun

Katarina Hammargren verksamhetschef, Filipstads kommun

Britt Lindberg, verksamhetschef, Landstinget i Värmland

Eva Lindqvist, enhetschef, Arvika kommun

Erik Nilsson, folkhälsoanalytiker, Landstinget i Värmland

Marika Olsson, enhetschef, Arvika kommun

Anna-Karin Törnqvist, utvecklingsledare, Landstinget i Värmland

Adjungerad Ann-Marie Johansson, ordf. handikappförbunden Värmland.

RISKBRUK OCH RISKBETEENDE

Carolyn Isaksson verksamhetschef, Landstinget i Värmland, ordförande

Per Söderberg, socialchef, Hammarö kommun, ordförande

Åsa Andersson, verksamhetschef, Filipstads kommun

Lisa Brunzell folkhälsostrateg, Landstinget i Värmland

Åsa Wahlén enhetschef, Landstinget i Värmland

Ann-Charlotte Larsson, skolsköterska, Sunne kommun

Leif Martinsson utvecklingsledare Värmlands läns vårdförbund

Adjungerad: ANDT samordnare, Länsstyrelsen i Värmland

ÄLDRES HÄLSA

Madelene Johanson, enhetschef och specialistläkare, Landstinget i Värmland, ordförande

Peter Nylander, verksamhetschef, Karlstads kommun, ordförande

Jessica Axelsson verksamhetschef, Landstinget i Värmland

Jessica Bergman socialchef, Årjängs kommun

Anna Nylund, apotekare, Landstinget i Värmland

Hanne Guro Hauge, verksamhetschef, Landstinget i Värmland

Ulla Hens verksamhetsutvecklare, Landstinget i Värmland

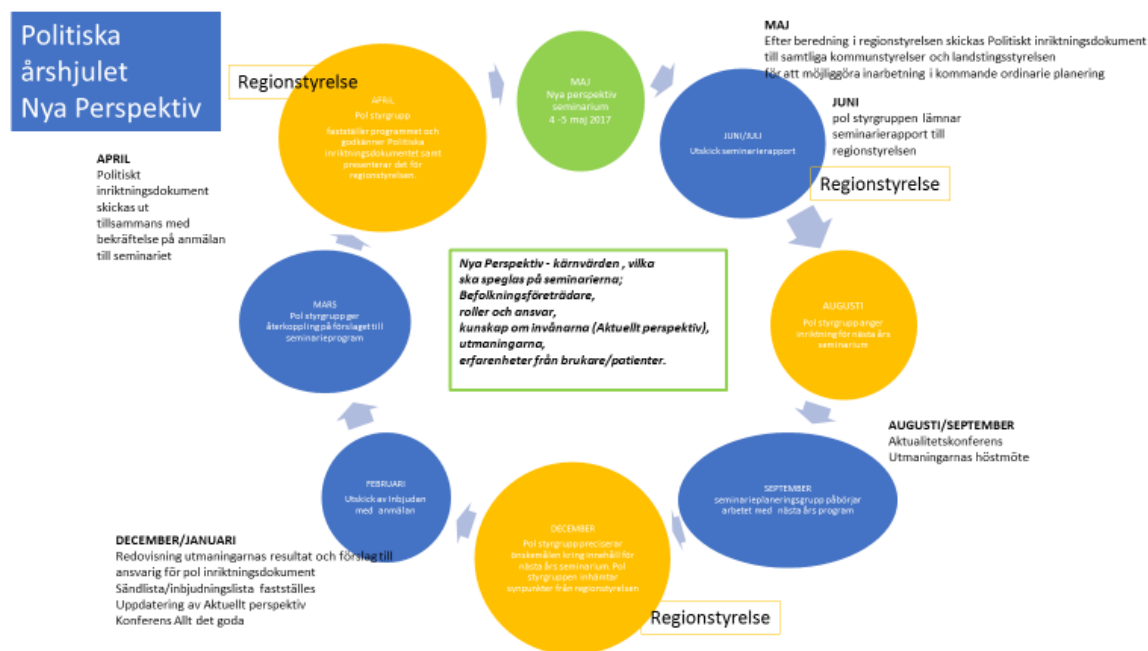
Elisabeth Larsson medicinskt ansvarig sjuksköterska, Kristinehamns kommun

Eva Nilsson verksamhetschef, Arvika kommun

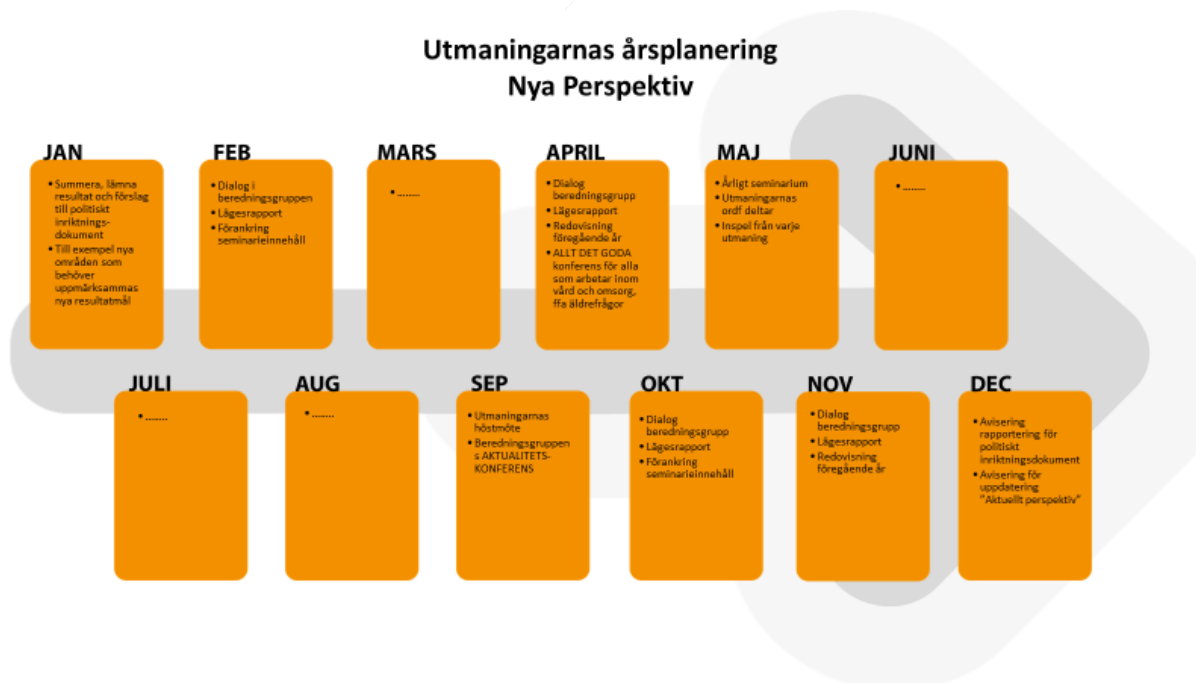
Adjungerade: Linnea Grankvist utvecklingsledare, Region Värmland

Josefin Hellberg utvecklingsledare, Region Värmland

Översikt: Politiskt arbetsätt i Nya perspektiv

Översikt: Arbetet i utmaningarna

ANGRÄNSANDE OCH ÖVERLAPPANDE ARBETE – ÖKA SYNKRONISERINGEN

VÄRMLANDSSTRATEGIN Värmland – ett skönare liv Region Värmland	Ett jämställt Värmland - länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2018–2027 Länsstyrelsen	NYA PERSPEKTIV utvecklingsarbete för invånarnas bästa Kommunerna och landstinget	STRATEGI ANDT-FÖREBYGGANDE ARBETE I VÄRMLAND Länsstyrelsen
<p>LIVSKVALITET FÖR ALLA För att få bättre folkhälsa behövs: ex Öka samverkan mellan lokala, regionala och nationella aktörer som påverkar förutsättningar för en positiv hälsoutveckling i Värmland.</p> <p>Ta tillvara och vidareutveckla samarbetet inom ramen för Nya perspektiv.</p> <p>Tillvarata barnens intressen, verka för deras bästa och sätta dem i fokus vid beslut eller åtgärder för att säkerställa goda uppväxtvillkor.</p> <p>Förbättra det psykiska välbefinnandet, särskilt hos gruppen unga vuxna.</p> <p>Arbeta för en trygg, frisk ålderdom i Värmland.</p> <p>Arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande.</p> <p>Minska den arbetsrelaterade ohälsan och minska hälsoklyftor mellan kvinnor och män.</p>	<p>Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet i samhällets alla sektorer.</p> <p>Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut</p> <p>Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut</p> <p>Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.</p> <p>Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.</p> <p>Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet</p>	<p>Nya perspektiv är sedan 2007 kommunernas och landstingets gemensamma dialog med invånarperspektiv.</p> <p>Inom fyra utmaningar finns gemensamma inriktningar som konkretiserats i tidsbestämda och mätbara konkreta resultatmål, resultat och effekter för befolkningen.</p> <p>Barns hälsa och uppväxtvillkor Psykisk hälsa Riskbruk och riskbeteende Äldres hälsa</p> <p>Tvärprofessionella grupper med företrädare för kommuner och landsting arbetar med utmaningarna</p>	<p>Övergripande mål för den regionala ANDT-strategin är att förbättra och öka jämlikheten i hälsa med utgångspunkt</p> <p>Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak</p> <p>Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska</p> <p>Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska</p>

SAMMANSTÄLLNING RESULTATMÅL 2018

BARN HÄLSA OCH UPPVÄXTVILLKOR

Inriktningen för resultatmålet är att alla elever, 100 %, ska vara behöriga att söka gym utbildning.

Alla barn, 100 %, av ska erbjudas och komma på de hälsobesök och vaccinationer (på BVC och skola) som de har rätt till.

Barns psykiska hälsa skall öka med utgångspunkt från ett sammanvägt index i åldersgrupperna årskurserna 4 och 7 samt gym årskurs 1, jämfört med år 2011.

Andelen överviktiga 6 åringar ska minska till 15 % år 2020.

Andelen överviktiga tioåringar ska minska till 20 % år 2019.

Kariesförekomst hos 12 åringar ska minska.

PSYKISK HÄLSA

Andelen män 18 – 25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 17 % år 2012 till 15 % vid nästa mätning 2017.

Andelen kvinnor 18 – 25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 30 % år 2012 till 25 % vid nästa mätning 2017.

Antal självmordsförsök för män och kvinnor i alla åldrar i länet ska sjunka.

ÄLDRES HÄLSA

Minst 70 % av personer i livets slutskede har erhållit brytpunktssamtal.

Minst 70 % av personer i livets slutskede har erhållit validerad smärtskattning.

Antalet undvikbara slutenvårdstillfällen ska minska till 213/100 000 inv. år 2018.

Andelen oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar ska minska till 16 % år 2018.

Minst 90 % av de personer som får demensdiagnos ska 2019 ha genomgått en fullständig basal demensutredning.

Andelen personer >75 år som får olämpliga läkemedel ska minska till 5 % år 2019

Antalet fallolyckor för personer > 80 år ska minska.

RISKBRUK OCH RISKBETEENDE

HIV och sexuellt överförbara infektioner (STI)

Minskad förekomst av klamydia, till 14,00/1000 invånare i åldersgruppen 15 – 29 år, oavsett kön.

Tobak

Genomförd uppföljning eller utvärdering av det ANDT-förebyggande arbetet i kommunen 2017.

Antagen policy i kommunen som inkluderar ANDT-förebyggande arbete i den kommunala grundskolan.

Andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som röker eller snusar ska minska till 4 % år 2019.

Alkohol

Andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som aldrig har druckit alkohol ska öka till 50 % år 2018.

Droger

Andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som provat narkotika ska minska till 2 % för att 2019 ha minskat till 0 %.

